

GYORSELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2024
NOVEMBER

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági és költségvetési elemzésekért és statisztikáért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemezsek-tanulmanyok-statisztikak/gyorselemzesek/gyorselemzes-az-inflacio-alakulasarol>

A 2024. NOVEMBER HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2024 novemberében a fogyasztói árak éves összevetésben 3,7 százalékkal emelkedtek. Októberhez képest az éves áremelkedés üteme 0,5 százalékponttal nőtt. A maginfláció és az indirekt adóktól szűrt maginfláció 0,1 százalékponttal mérséklődött az előző hónaphoz képest, így mindkét mutató 4,4 százalékon alakult (1. ábra és 2. ábra). Havi bázison a teljes fogyasztói kosár ára 0,5 százalékkal, míg a maginflációs kosár ára 0,3 százalékkal emelkedett. Az infláció megfelelt a szeptemberi Inflációs jelentés előrejelzésnek, a maginfláció alacsonyabban alakult a prognózisnál.

Az éves bázisú fogyasztóiár-index emelkedését túlnyomó részben az üzemanyagok gyorsuló árdinamikája, míg a maginfláció lassulását a piaci szolgáltatások esetében folytatódó defláció magyarázza. A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó, éves bázison számított mutatóink nem változtak érdemben. A ritkán változó árú termékek inflációja 5,1, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció pedig 4,8 százalékon alakult (3. ábra).

Rövidebb bázisú (évesített 3hó/3hó) összevetésben a maginfláció csökkent, míg az infláció enyhén növekedett (4. ábra). Az előző hónaphoz viszonyított árváltozás mértéke az infláció esetében érdemben, míg a maginfláció esetében enyhén magasabban alakult a historikus átlagnál. Az üzemanyagok és szabályozott árak nélkül számított kosár ára az előző hónaphoz képest 0,4 százalékkal emelkedett (5. ábra). Az alapfolyamatokat jobban tükröző, feldolgozott élelmiszerek nélkül számított havi bázisú maginfláció 0,2 százalék volt (6. ábra). A forint árfolyam szeptember óta megfigyelt változásának hatása az iparcikkek árazásában nem érzékelhető. A novemberi átárazások mértéke az iparcikkek esetében a historikus átlag alatt, míg a piaci szolgáltatások és az élelmiszerek esetében a historikus átlagnál magasabban alakult.

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* éves inflációja 1,5 százalékra emelkedett. Havi alapon a termékcsoport 0,1 százalékkal drágult (7. ábra). A nem tartós iparcikkek ára 0,2 százalékkal emelkedett, míg a tartós iparcikkek ára 0,3 százalékkal csökkent.

A *piaci szolgáltatások* éves bázisú árindexe 8,2 százalékra mérséklődött. Havi összevetésben 0,4 százalékkal emelkedtek az árak. Az árak emelkedését az egészségügyi szolgáltatások áremelkedése magyarázza (8. ábra).

Az MNB besorolása szerinti *élelmiszerek* inflációja 3,8 százalékra emelkedett, a termékkörön belül a feldolgozatlan élelmiszerek 6, a feldolgozott élelmiszerek 2,7 százalékkal drágultak éves összevetésben (9. ábra). A KSH adatközlése szerint 4,9 százalékkal növekedtek az élelmiszerárak, amelybe beletartoznak az éttermi étkezések 7,9 százalékkal emelkedő árai is. Októberhez képest a feldolgozatlan élelmiszerek 2,1 százalékkal drágultak elsősorban a friss zöldségek és a tojás áremelkedése következtében. A feldolgozott élelmiszerek ára havi alapon 0,3 százalékkal nőtt, amit leginkább a tej és a tejtermékek, valamint a gyümölcslevek drágulása magyarázott (10. ábra).

Az *üzemanyagok* ára havi összevetésben 2,3 százalékkal emelkedett, amiben szerepet játszhatott az árrések növekedése. Éves alapon 0,7 százalékkal emelkedtek az árak.

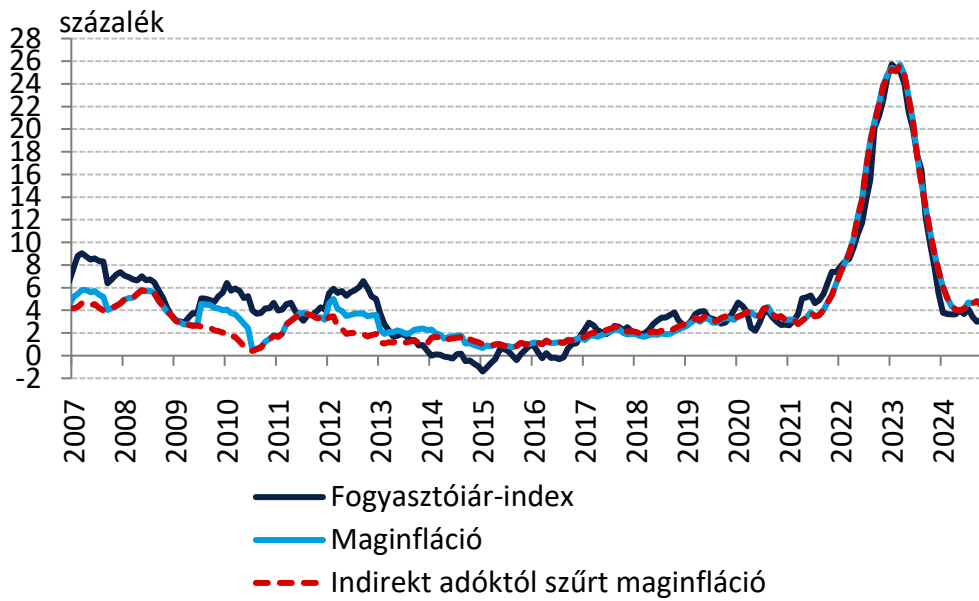
A *szabályozott árú termékek és szolgáltatások* árai októberhez képest 0,4 százalékkal emelkedtek, amit elsősorban a vezetékes gáz árának emelkedése okozott. Utóbbi annak a következménye, hogy csökkent az alacsonyabb hatósági ár mennyiségi korlátja alá eső lakossági fogyasztás aránya.

A *lakossági inflációs várakozások* tavaly év eleje óta csökkenő trendet követnek a historikusnál nagyobb változékonyság mellett (11. ábra). A *szolgáltatásokra és a kiskereskedelmi értékesítési árakra vonatkozó vállalati árvárakozások* emelkedtek novemberben, az emelkedés tartósságáról a következő hónapok adatai alapján alkotható majd teljes kép (12. ábra). A szolgáltatásokra vonatkozó vállalati árvárakozások továbbra is az árstabilizálás időszakában mért alacsony szinten tartózkodnak.

Készítette: Rippel Géza

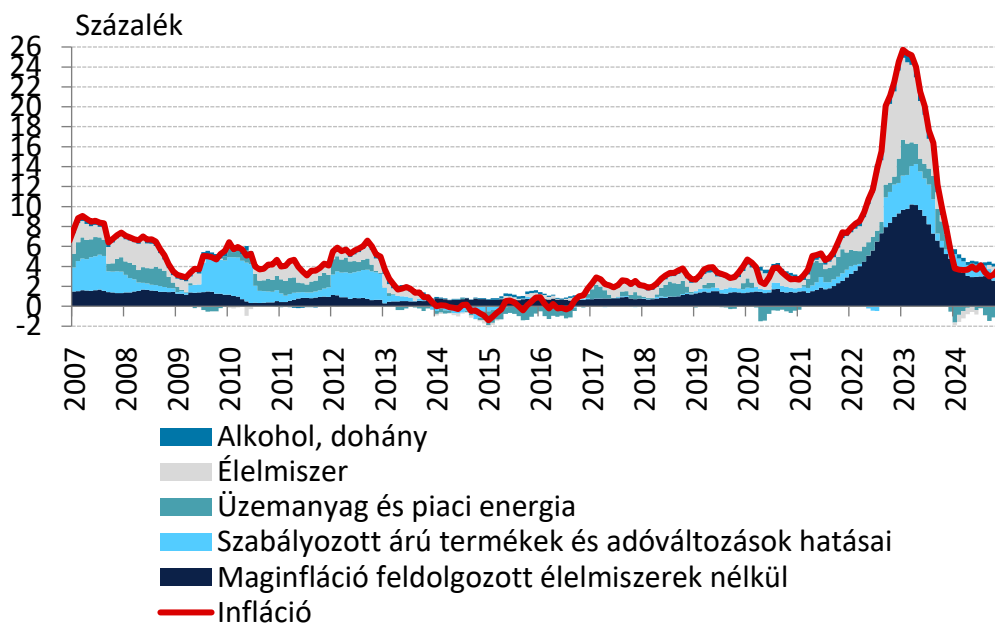
Budapest, 2024. december 10.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció éves változás

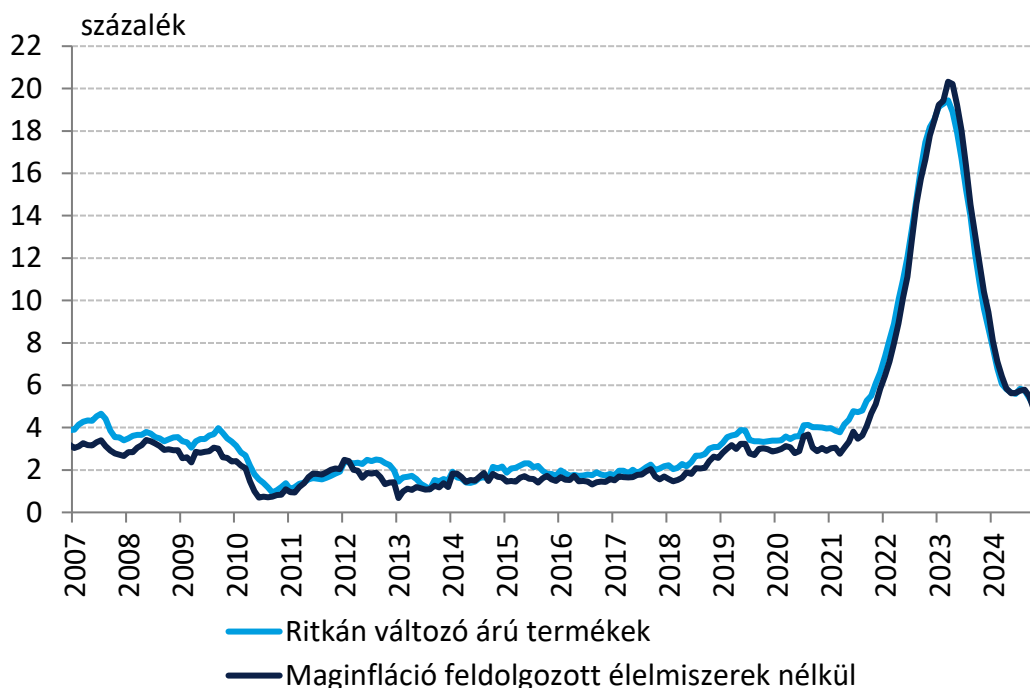

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása éves változás

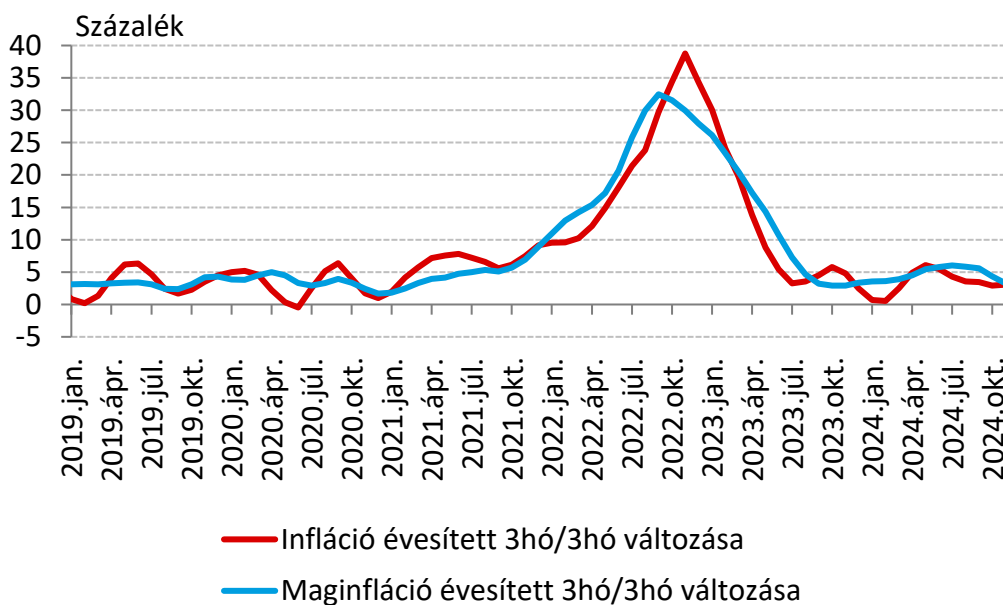

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
indirekt adóktól szűrt éves változás

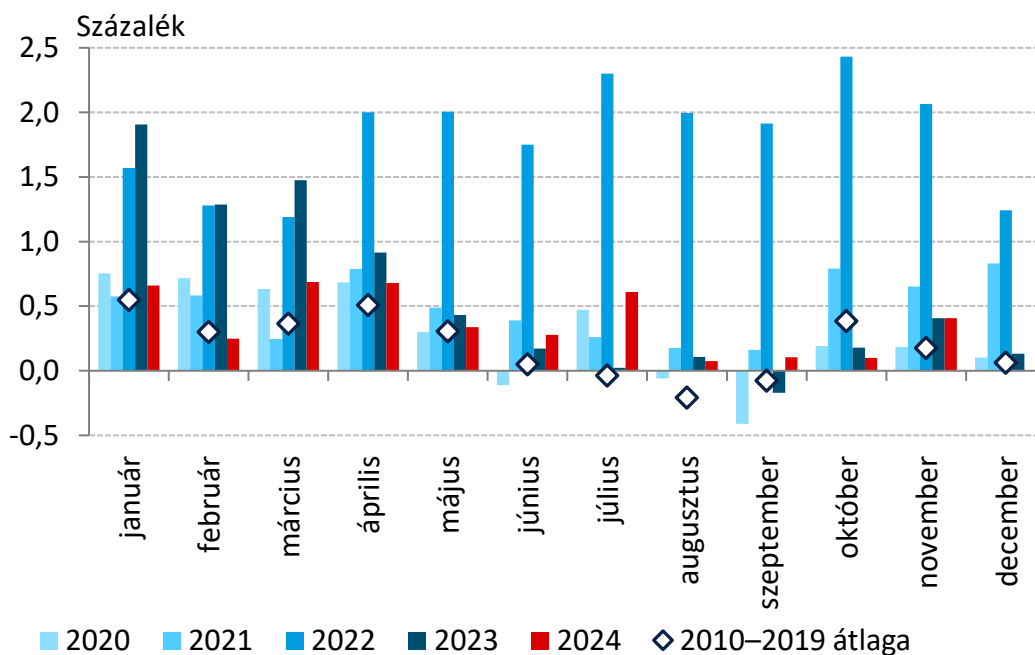

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árainak legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségcsökkentések időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

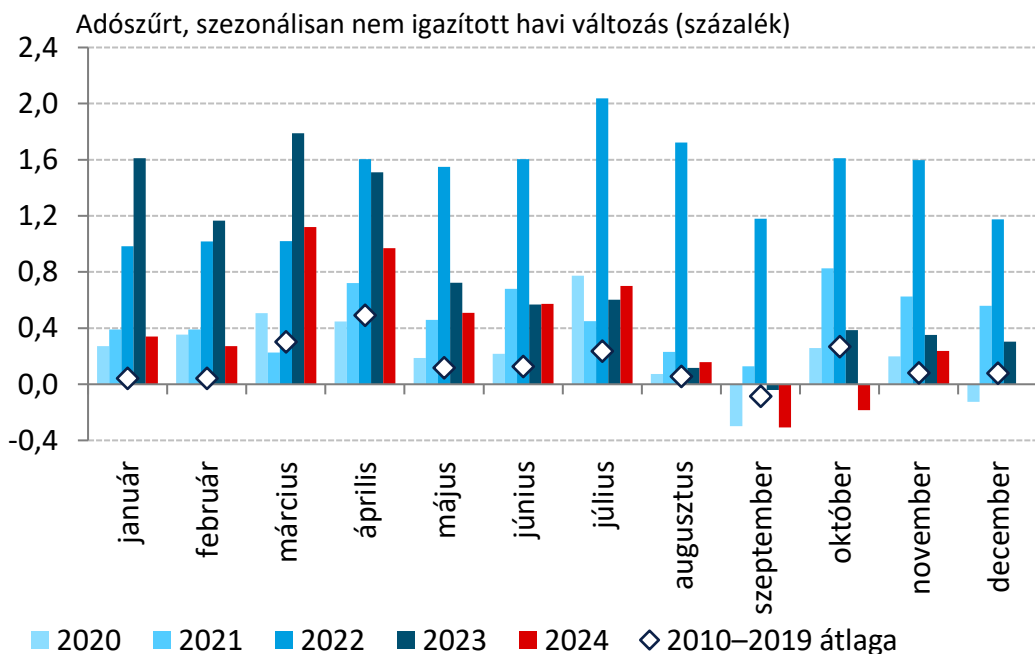
4. ábra: Az infláció és a maginfláció évesített 3 havi változása
szezonalisan igazított adatok alapján

5. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

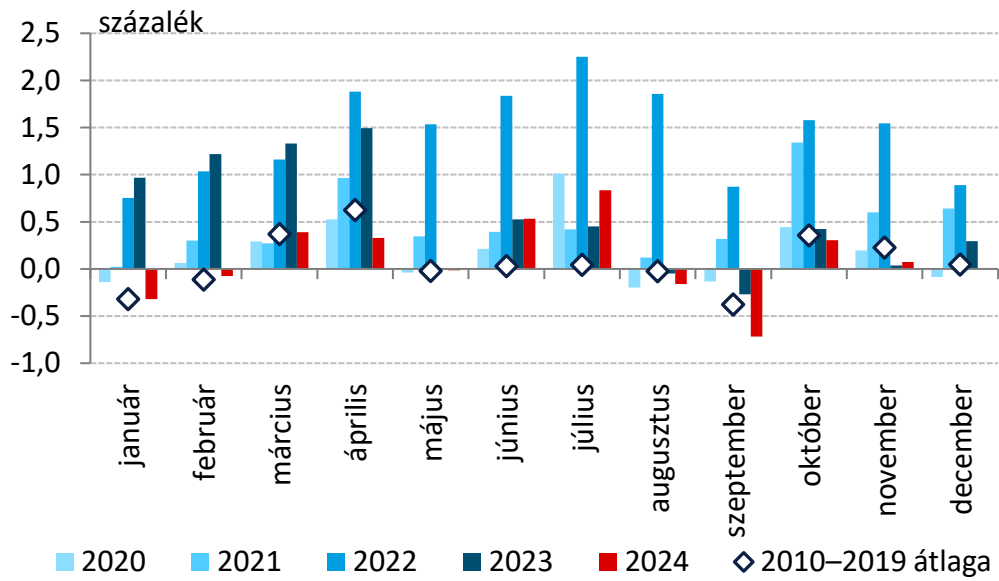

6. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

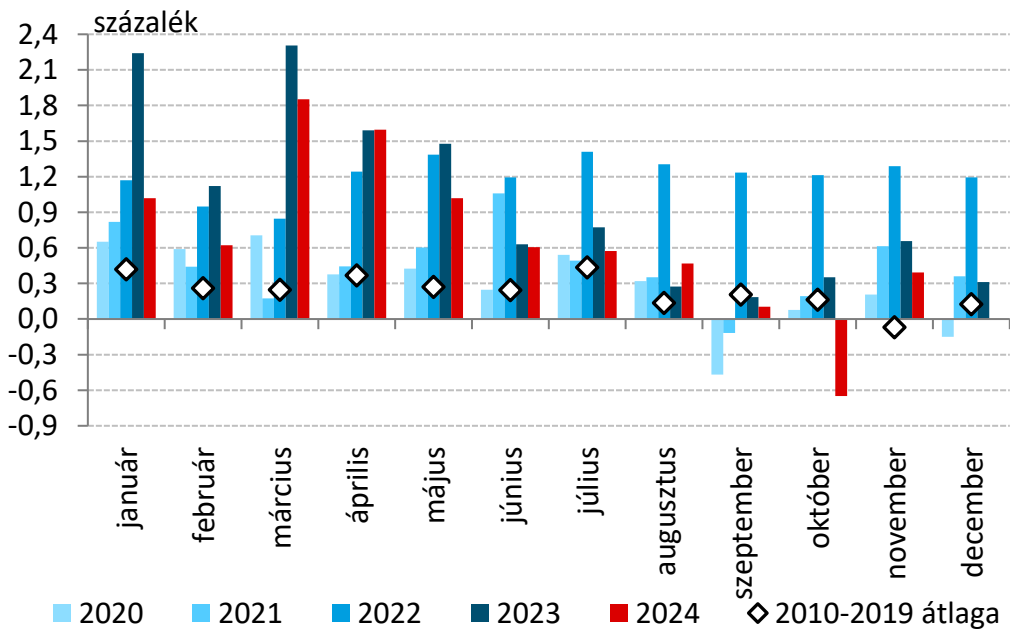
7. ábra: Az iparcikkek inflációja

szезonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

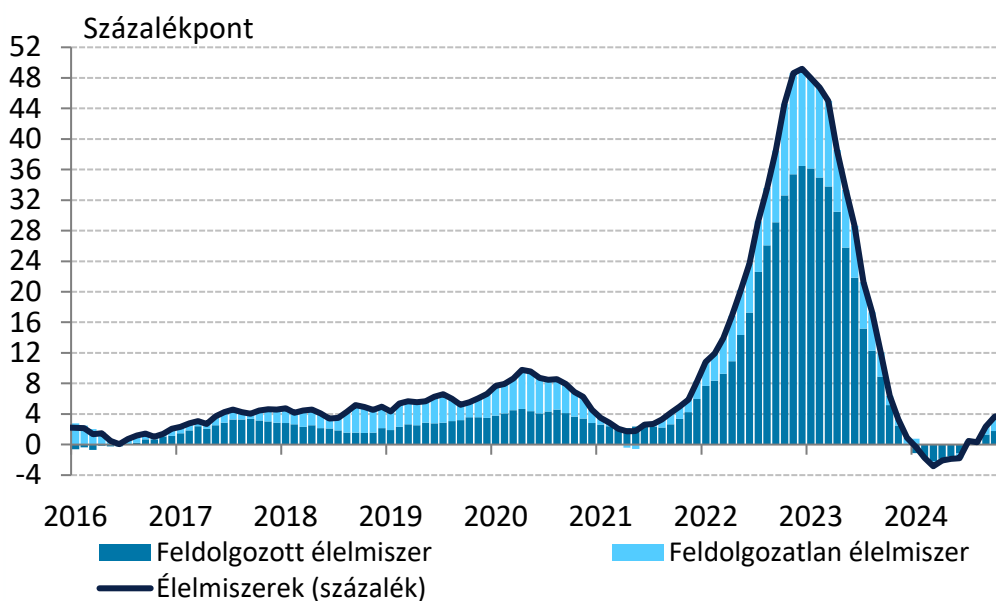

8. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja

szезonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

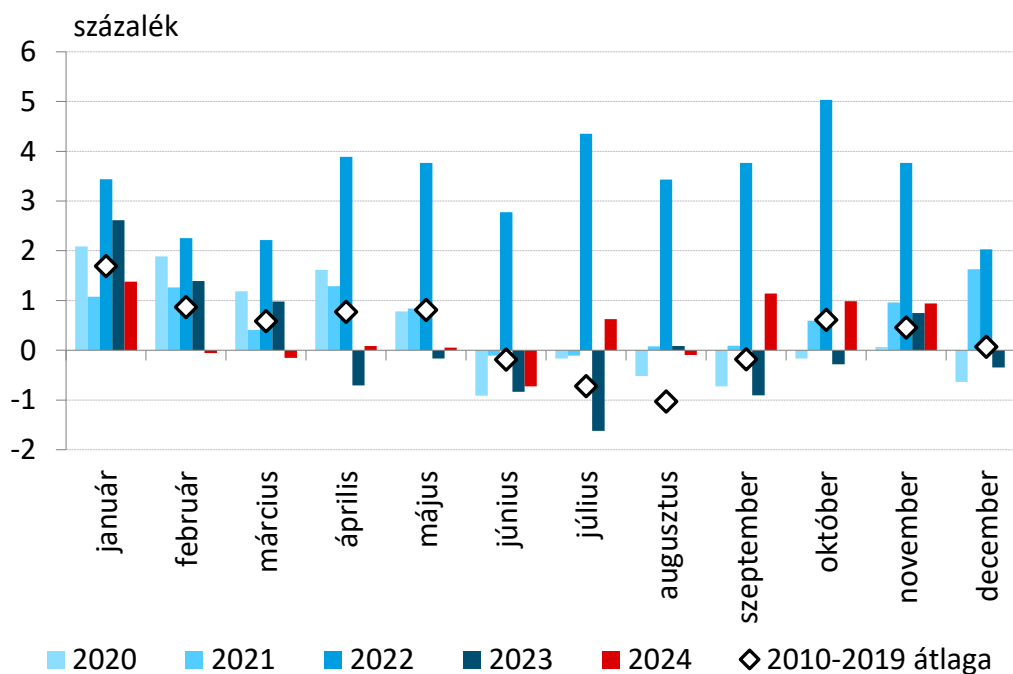

9. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása
szezónálisan nem igazított, adózúrt éves változás

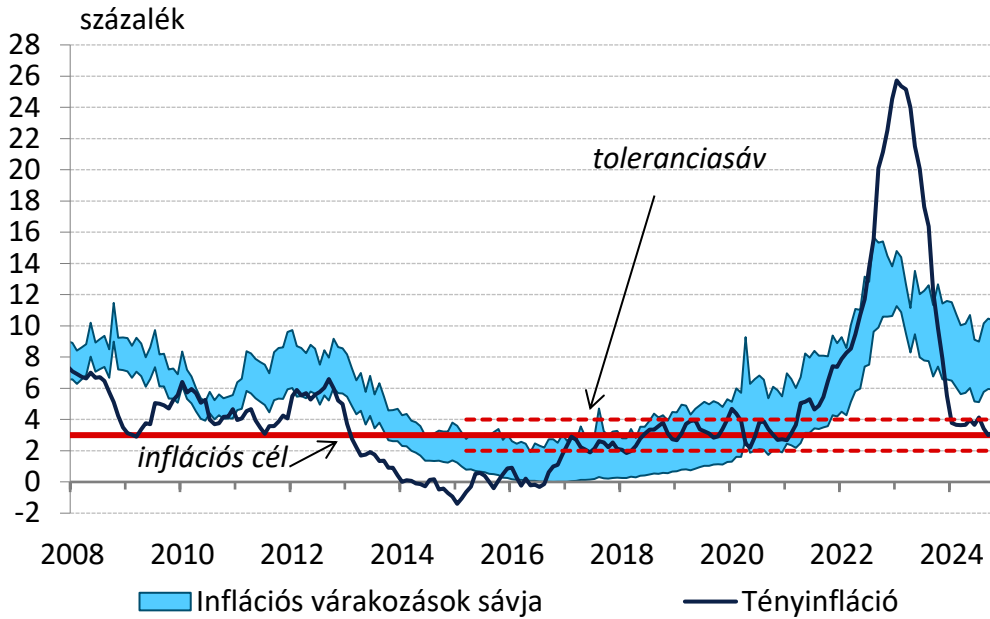
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféáruk) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

10. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása
szezónálisan nem igazított, adózúrt egyhavi változás

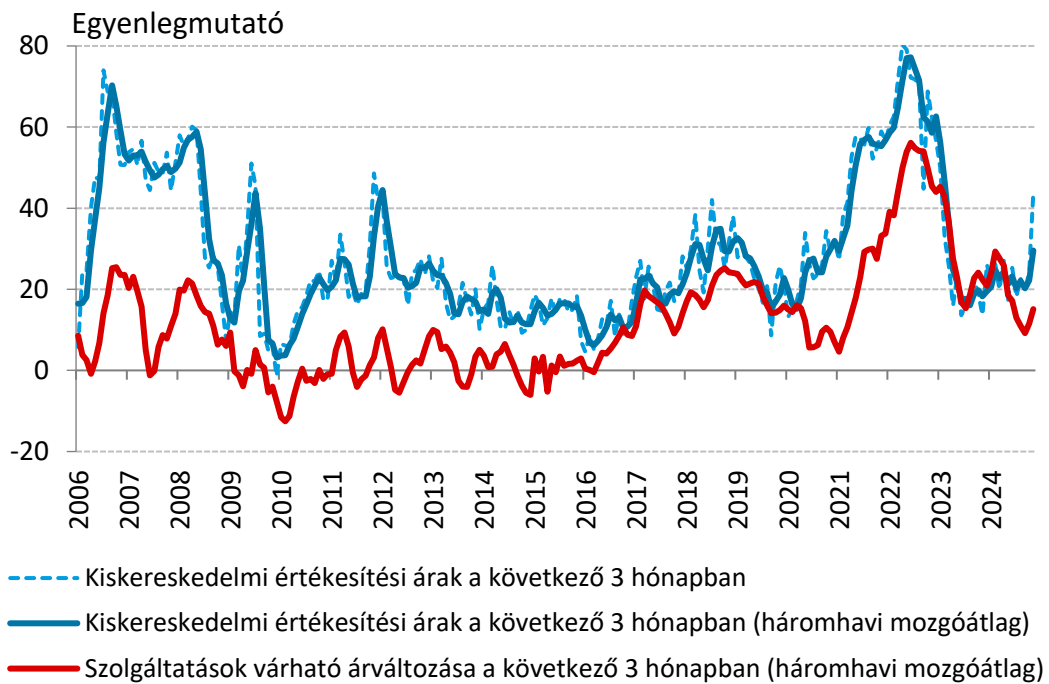
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféáruk) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

11. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

12. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alapmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2024. november (KSH)					
3,7% (éves változás)					
MNB inflációs alapmutatók (MNB számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 41,1%	2,1	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 52,3%	2,5	Adószűrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 65,1%	2,9
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 58,9%	1,6	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 47,7%	1,2	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 34,9%	0,9

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.